Bijlage 2

Wijzigingen Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Opmeer 2023 t.o.v. huidige verordening leerlingenvervoer gemeente Opmeer 2015

Algemeen
De huidige Verordening leerlingenvervoer dateert uit 2015 en moet worden geactualiseerd.

Belangrijkste wijzigingen

1. Naam
2. Indeling
3. Impuls aan het OOGO en afstemming met samenwerkingsverband (artikel 5)
4. Vervanging Reisregeling binnenland
5. Kunnen verbinden van voorwaarden aan de toekenning (artikel 6)
6. Verklaring omtrent gewenste richting
7. Extra uitzondering op dichtstbijzijnde toegankelijke school (artikel 8:4)
8. Definities: - gehandicapte leerling
   - ontwikkelingsperspectief

<u>De citeertitel van de verordening is gewijzigd</u>
In de nieuwe citeertitel van de verordening is het woord ‘bekostiging’ opgenomen. Dit past bij de basisgedachte dat het leerlingenvervoer om een bekostiging van het vervoer gaat. De huidige citeertitel kan doen vermoeden dat het vervoer van de leerlingen door de gemeente wordt geregeld.

<u>Nieuwe indeling waardoor de leesbaarheid is verbeterd</u>
De indeling van de nieuwe verordening is op basis van wijze van beoordeling in plaats van onderwijssoort.

1e Beoordelingsfase – recht op vergoeding
2e Onderzoeksfase – welke vergoeding

Er is geen onderscheid meer in artikelen over vervoer naar primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Hierdoor is een leesbare artikelsgewijze ‘was-wordt’ lijst niet mogelijk.
De nieuwe opzet heeft geen inhoudelijke gevolgen voor huidige of nieuwe vervoersaanvragen.

<u>Betere aansluiting bij sociaal domein en passend onderwijs</u>
Sinds 2015 zijn er veel ontwikkelingen geweest in het sociaal domein en passend onderwijs.
Complexere casuïstiek:

- Gesprekken over zelfstandigheid en zelfredzaamheid
- Afstemming met samenwerkingsverband (in het OOGO)
- Samenwerking onderwijs-zorg-jeugd
- Waarborging positie van ouders en kinderen

Actualisatie in verband met jurisprudentie

Artikel 17, 18, en 20: Bekostiging van eigen vervoer per fiets en/of auto
De Reisregeling binnenland is per 1 januari 2020 vervallen. In de huidige verordening is de kilometervergoeding voor eigen vervoer afgeleid van deze 'Reisregeling binnenland'. In de nieuwe verordening is de vergoeding voor de fiets (artikel, 17 en 18) en de auto (artikel 20, lid 2 c) op basis van de 'Basisnormen leerlingenvervoer' van de VNG. De kilometervergoeding voor de auto is hierbij gebaseerd op het belastingvrije bedrag per kilometer.

Artikel 8: Vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school
De uitspraak van 21 oktober 2020 van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State over de eerbiediging van de op godsdienst of levensbeschouwing berustende schoolkeuze (de schriftelijke verklaring van overwegende bezwaren) heeft geleid tot een wijziging in de verordening. Er mag geen schriftelijke verklaring voor deze schoolkeuze meer worden gevraagd. De tekst in de verordening is aangepast op deze uitspraak (artikel 8, lid 4a).

Tekstuele wijzigingen in de begrippen

Artikel 1: Definities (was Begripsomschrijving)
'Commissie van onderzoek' en 'commissie voor de begeleiding' zijn vervallen.
Hiervoor in de plaats is opgenomen:
lid e. deskundige: onafhankelijk medisch of pedagogisch deskundige, de school of de in het OOGO bepaalde onafhankelijke deskundige.

Lid g. Definitie van gehandicapte leerling is aangepast in:
een leerling als bedoeld in dit artikel, die door een structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet, of niet zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik kan maken. (dit was: '…. Of psychische aandoening' en '….. niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kan maken').

'Ondersteuningsplan' is vervallen. Dit is ondergebracht bij het OOGO (zie lid k).

Lid j. OOGO is nieuw: het Op Overeenstemming Gericht Overleg tussen het samenwerkingsverband en de gemeenten binnen het samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a, negende lid, van de Wet op het primair onderwijs en artikel 17a, negende lid, van de Wet op het voorgezet onderwijs.

Opdc (orthopedagogisch en –didactisch centrum) is vervallen. In onze regio is geen opdc meer.

Voorlopige plaatsing door LWF is vervallen.
Artikel 11, lid 3 en Artikel 18, lid 3 komen in de nieuwe verordening (en de beleidsregels) niet meer voor. Er is regionaal voor gekozen dat LWF geen leerlingen meer (voorlopig) in het aangepast vervoer plaatst na aanmelding door school, in afwachting van de definitieve aanmelding van de betreffende gemeente. Na toetsing van de vervoersaanvraag wordt de leerling aangemeld bij de vervoerder. Deze plaatst de leerling in het aangepast vervoer.

Nieuwe bepalingen opgenomen in de verordening

Artikel 2: Doelstelling
Het doel van het leerlingenvervoer is om aan ouders van leerlingen, die aan de criteria van de verordening voldoen, een financiële ondersteuning te verstrekken ten behoeve van passend vervoer van de woning dan wel de opstapplaats naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school:
- van wie de school verder dan de, door de gemeente bepaalde, afstandsgrens gelegen is; of
- voor wie het medisch niet mogelijk is om de school zelfstandig te bereiken.

Artikel 4. Gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij de aanvraag
De verordening gaat uit van een voorziening voor het zo zelfstandig mogelijk reizen door de leerling. Om dit te monitoren en te stimuleren vraagt het college om een toelichting in de vervoersaanvraag en kan er om aanvulling worden gevraagd. Wanneer nodig vindt er een gesprek plaats met ouders. Bij de vervoersaanvraag dienen ouders - indien nodig - een vervoersadvies van school in.

Artikel 5: OOGO met het samenwerkingsverband
Door in het OOGO (Op Overeenstemming Gericht Overleg) expliciet aandacht te besteden aan het leerlingenvervoer wordt bevorderd dat het samenwerkingsverband en de gemeente elkaar meer spreken en betere afspraken maken over het leerlingenvervoer en de vervoersmogelijkheden van de leerling.

Artikel 7: Herziening, opschorting, intrekking of terugvordering van de vervoersvoorziening
Als gevolg van bijvoorbeeld wijzigingen of ernstig wangedrag door de leerling kan een besluit als bedoeld in de verordening worden herzien, opgeschort of ingetrokken.
In lid 5 staat ook duidelijk beschreven dat de verantwoordelijkheid voor het gedrag van de minderjarige leerling in het aangepast vervoer bij de ouders ligt.

Artikel 9: Afstandsgrens
De afstandsgrens, genoemd in artikel 9:1 en 16:1 van de huidige verordening, is samengebracht in één artikel. De afstandsgrens zelf is niet veranderd.

Artikel 10: Aanwijzing opstapplaats
Dit is een ‘kan’ bepaling. De gemeente kan een opstapplaats aanwijzen. Dit artikel beschrijft hoe wordt omgegaan met een opstapplaats en wanneer deze wordt gebruikt.
De gemeente Opmeer heeft geen centrale opstapplaatsen voor het aangepast leerlingenvervoer.

Artikel 11: Peildatum leeftijd leerling
Dit artikel is opgenomen om de administratieve lasten te beperken. Tot een bepaalde leeftijd is de leerling nog te jong om zelfstandig te reizen. De Toelichting bij de verordening gaat hier dieper op in. In de beleidsregels werken we dit verder uit.

Artikel 13: Schooltijden en wachttijden
Wanneer sprake is van verschillende lesroosters of uitvallende/gewijzigde lesuren binnen de vaste schooltijden, is geen sprake van afwijkend aangepast vervoer, anders dan op de reguliere schooltijden. In dat geval zorgen ouders zelf voor het vervoer of wachten de leerlingen op school.

Artikel 14: Tijdelijk verblijf buiten de gemeente

Het college kan een tijdelijke vervoersvoorziening toekennen aan de ouders van een leerling die als gevolg van een crisissituatie tijdelijk buiten de gemeente verblijft, mits is voldaan aan een aantal voorwaarden. Deze bepaling staat niet in de huidige verordening maar is in de daarbij behorende beleidsregels opgenomen en wordt al als zodanig uitgevoerd.

Artikel 15: Vervoersvoorziening naar stageadres

Dit artikel beschrijft hoe om wordt gegaan met een aanvraag voor een vervoersvoorziening naar een stageadres voor leerlingen in het VO of VSO. Lid 3d. maximale straal voor aangepast vervoer wordt uitgewerkt in de beleidsregels.

Artikel 21: Bekostiging andere passende vervoersvoorziening

Met dit artikel heeft het college meer mogelijkheden om bij de verstrekking van een vervoersvergoeding individueel maatwerk te leveren. Dit wordt verder uitgewerkt in de beleidsregels.

Afwijkingen ten opzichte van de door de VNG gepubliceerde modelverordening

Artikel 5: OOGO met samenwerkingsverband

Ook bij dit artikel zijn een paar sub-leden weggelaten. Deze sub-leden zijn anders geformuleerd of voor ons niet van toepassing. Het gaat om de volgende sub-leden:

Lid 2. Het college spant zich in om in het OOGO met het samenwerkingsverband afspraken te maken over:

b. de deskundige die burgemeester en wethouders adviseert over de vervoersmogelijkheden van een leerling en het proces dat hierbij gevolgd wordt [*De deskundige betrekt in zijn advies de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling als bedoeld in artikel 4*];
e. de wijze waarop vorm wordt gegeven aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de vervoerskosten te beheersen;
f. de invulling en frequentie van een overleg als bedoeld in het derde lid;

3. Het college organiseert periodiek een uitvoerend overleg met het samenwerkingsverband. In dit overleg worden de volgende onderwerpen besproken:

[c. het maken van afspraken over de wijze waarop invulling kan worden gegeven aan het vervoersontwikkelingsplan genoemd in artikel 4, vijfde lid;]

Artikel 9: Afstandsgrens

Aan lid 1 is punt d. toegevoegd:

d. voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra (WEC) meer bedraagt dan zes kilometer.

Deze regel is ongewijzigd ten opzichte van onze huidige verordening.

In de modelverordening is het voorgezet speciaal onderwijs (VSO) uitgesloten voor een vergoeding voor fiets of openbaar vervoer.

Lid 1d. biedt de mogelijkheid om bij artikel 17 en 18 ook aan leerlingen naar VSO-scholen een vergoeding voor het fietsen en/of openbaar toe te kennen, ook voor een (tijdelijk) begeleider.

Hiermee stimuleren we ouders in het oefenen van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van hun kind. Ouders zijn voor de veiligheid van hun kind vaak geneigd om blijvend het duurdere aangepaste vervoer aan te vragen.

Artikel 15: Vervoersvoorziening naar stageadres

Bij lid 3b. staat in de modelverordening dat de stagetijden overeenkomen met de reguliere schooltijden. Dit geldt wat de verordening van Opmeer betreft alleen als het gaat om een aanvraag voor taxivervoer. Het aangepast taxivervoer rijdt alleen op reguliere schooltijden.
Bij lid 3c. staat in de modelverordening dat de stage op één stageadres plaatsvindt. In de verordening van Opmeer is hieraan toegevoegd: 'tenzij dit stageadres onvoldoende mogelijkheden biedt en er een tweede stageadres nodig is'.
Bij lid 4. staat dat het stageadres, het dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke stageadres moet zijn. Dit is weggelaten omdat dit niet controleerbaar is.

Artikel 18: Bekostiging van de kosten van openbaar vervoer of vervoer per fiets ten behoeve van een begeleider

Lid 5. De leeftijdsgrens waarop leerlingen mogelijk zelfstandig kunnen reizen is in de modelverordening bepaald op 9 jaar. In de huidige verordening van Opmeer is geen leeftijdsgrens bepaald. De afstanden naar het speciaal basis onderwijs zijn voor leerlingen uit Opmeer op deze leeftijd nog te ver om te fietsen (+/- 15 km). Het openbaar vervoer is vaak niet haalbaar gezien de beperkte mogelijkheden. Beide opties zijn voor de veiligheid van de kinderen op deze leeftijd niet verantwoord. In de nieuwe verordening zal de leeftijdgrens ook niet worden opgenomen. Wel zetten we in op het zelfstandig reizen bij de overgang naar het voortgezet onderwijs.

Artikel 19: Vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer

In de modelverordening is bij artikel 19, lid a de voorwaarde opgenomen dat – als de reistijd met het openbaar vervoer langer is dan anderhalf uur – de reistijd met aangepast vervoer met 50% of minder van de reistijd teruggebracht kan worden. In de praktijk wordt dit niet of nauwelijks getoetst. De lange reistijd met het openbaar vervoer gaat meestal gepaard met meerdere overstappen, combinatie bus/trein, lange wachttijden op halte/station en/of lange looptijd van bushalte naar school. Dit is vaak geen optie voor de leerling. Als de reistijd met het openbaar vervoer meer dan anderhalf uur is en het aangepast vervoer sneller kan, is dit voldoende om voor aangepast vervoer in aanmerking te komen.

Artikel 21: Bekostiging andere passende vervoersvoorziening

In de modelverordening is opgenomen dat een andere passende voorziening goedkoper is dan of gelijk is aan de kosten van het openbaar vervoer. Om de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling te stimuleren is dit weggelaten. Als een andere passende voorziening duurder is dan een jaarabonnement voor het openbaar vervoer, willen we hiervoor ook maatwerk kunnen bieden. Uiteindelijk zal dit in sommige gevallen alsnog goedkoper zijn omdat dit waarschijnlijk maar eenmalig wordt toegekend, terwijl kosten voor openbaar vervoer jaarlijks terugkomen.